

Eflâk, Allah'ın mülküdür

Ayhan Taş: “Allah'ın büyüklüğü ile eflâk arasındaki ilişki nedir?”

Eflâk; felekler, semalar, gökler, küreler, zamanlar, bahtlar, kaderler demektir. Varlığı mümkün olan, yani Allah'ın varlığına ve yaratmasına dayanandır. Allah (cc) ise bütün kâinatın sahibidir, malikidir, hâlikıdır, yaratıcısıdır. Varlığı kendinden olan, yani hiçbir varlığa dayanmayan ve vacip olandır.

Allah (cc) eflâki yaratır ve hâlden hâle çevirir. Eflâk Allah'ın mülküdür ve mutlak şekilde Allah'ın kudretine, emrine, iradesine, tasarrufuna boyun eğmiştir. Sonsuz derece itaattedir. Hiçbir şekilde karşı koymaz ve koyamaz.

Cenâb-ı Hak, Kebîr'dir, büyüktür, en büyüktür. Yani eşsiz ve mutlak büyüktür. Allah Teâlâ'nın büyüklükte eşi, misli ve benzeri yoktur. O, kayıtsız ve sınırsız ululuk ve yücelik Sahibidir. Büyüklük yalnız Allah'a mahsustur. Eflâk ise Allah'ın emri ve kudreti önünde kayıtsız şartsız secdededir.

Kur'ân buyurur ki: “Allah gaybın ve şehâdetin Âlim'i, Kebîr ve Müteâl olandır.” 1

“Allah'ın geceyi gündüze ve gündüzü geceye kattığını, her biri belirli bir süreye kadar hareket edecek olan güneşi ve ay'ı emri altında tuttuğunu, Allah'ın yaptıklarınızdan haberdar olduğunu bilmez misin? Bu, Allah'ın hak olmasından ve O'ndan başka taptıkları şeylerin bâtil olmasındandır. Muhakkak Allah Aliyy'dir ve Kebir'dir.” 2

Her sene Kurban Bayramında milyonlarca insanın “Allâhü Ekber” diyerek yeri göğü çınlatmalarının ve bu dünya büyüklüğünde “Allâhü Ekber” sadâsını gökyüzündeki yıldızlara işittirmelerinin, Resûl-i Ekrem Efendimizin (asm) bin dört yüz küsur yıl evvel Âl ve Sahabeleriyle söylediği ve emrettiği “Allâhü Ekber” kelâmının bir nevî aks-i sadâsı hükmünde olduğunu ifade eden Saîd Nursî, bu kelimenin, “Allah'ın kudreti, ilmi ve bütün sıfatları her şeyin fevkindedir; Allah en büyüktür, her şeyden yücedir, ulvîdir” demek olduğunu; hiçbir şeyin O'nun ilim dâiresinin hâricinde olamayacağını, kudretinin tasarrufundan hiçbir şeyin çıkıp kaçamayacağını, Allah'ın, korktuğumuz en büyük şeylerden de büyük olduğunun; kezâ Allah'ın haşri getirmekten, bizi yokluktan kurtarmaktan ve bize ebedî saadeti vermekten daha büyük olduğunun, Allah'ın her acâip şeyden de, aklın havsalasına sığmayan şeylerden de daha büyük olduğunun “Allahü Ekber” kelimesiyle ifâde edildiğini kaydeder. 3

Bedüzzaman'a göre, "Sizin yaratılmanız da, diriltilmeniz de tek bir kişinin yaratılıp diriltilmesi gibidir." 4 âyeti insanlığın haşrinin ve neşrinin, bir tek kişinin icadı kadar kolay olduğunu bildirmekle, Allah'ın büyüklüğünü ilân etmektedir. Bu mânâ itibariyledir ki, büyük musibetlere ve büyük maksatlara karşı herkes "Allah büyüktür! Allah büyüktür!" diyorlar. Herkes Allah'ın büyüklüğünü kendisine dayanak noktası yapıyor, büyük teselli ve kuvvet buluyor. 5

Koca gezegenleri, dev yıldızları, güneşi, dünyayı, azametli küreleri ve sayısız gök cisimlerini kendi yörüngelerinde baş döndürücü hızlarla, uzayda sayısız sapan taşları gibi döndüren ve bir saniye durdurmamayan bir Kudret-i Ezeliye elbette ancak Allahü ekber zikri ile ifade edilir.

Fakat şüphesiz Allah'ın zâtını düşünmeye güç yetiremeyiz. Biz Allah'ın eserleri üzerinde kafa yorup Allah'ın büyüklüğünü kavramakla mükellefiz. Nitekim Peygamber Efendimiz (asm), "Cenâb-ı Hakk'ın sınırsız nimetlerini tefekkür ediniz. Fakat zâtının mahiyetini düşünmeyiniz. Çünkü siz ulûhiyetin esrârını keşfedemezsiniz. Allah'ın büyüklüğünü hakkıyla takdir ve ihata edemezsiniz" 6 buyurmak sûretiyle dikkatimizi Allah'ın rahmet eserleri üzerinde yoğunlaştırmamızı istiyor. Kur'ân'ın da tavsiyesi Allah'ın rahmet eserleri üzerinde yoğunlaşmamızdır. 7

Bedüzzaman, ne en küçük şeylerin, ne en büyük eflâkin, ne de kulun fiillerinin hiçbir şekilde Cenâb-ı Hakk'ın tasarrufu dışında düşünülemeyeceğini güneş ve nur misâliyle açıklıyor. Güneş esasen cismânî bir varlık olduğu halde, nuru bütün dünyayı kuşatmaktadır. Tek başına sınırlı bir bölgede bulunuyor iken, ışığı ve parlak eşya vasıtasıyla kanatları bütün dünyayı yutmaktadır. Hatasız temsil olmaz. Bu misâl bizim, Allah'ın eflâki tek emriyle nasıl yaratıp yönettiğini ve yönlendirdiğini, eflâk üzerinde nasıl tasarruf ettiğini; Allah'ın hem en büyük oluşunu, hem de tek Kendisinin bütün kâinatı yaratıyor, yönetiyor, düzenliyor ve her şeyin her şeyiyle çok yakından ilgileniyor oluşunu kavramamıza yardımcı olur. 8

DUÂ

Ey Kebîr-i Müteâl! Bizden iman rahmetini, ahlâk lütfunu, amel ziynetini esirgeme! Aklımızdan hikmeti, öfkemizden ismeti, şehvetimizden iffeti çıkarma! Kadrini bilmeyi, kudretini görmeyi, aşkına ermeyi, emrine uymayı, kulluğunu bulmayı, rızana nâil olmayı lütfeyle! Bizi Cehennem azabından halâs eyle! Âmin!

Dipnotlar:

1- Ra'd Sûresi, 13/9.,

2- Lokman Sûresi, 31/30.,

3- Őuâlar, s. 210.,

4- Lokman Sûresi, 31/28.,

5- Mesnevî-i Nûriye, s. 140.,

6- Suyûtî, Câmiü's-Sağîr, 1/132; Aclûnî, Keşfu'l-Hafâ,1/311.,

7- Rûm Sûresi, 30/50.,

8- Sözlcr, S. 558; Mektûbât, S. 229.